

7/1435

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 — 20609
Konu : Soru Önergesi

05/02/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 14/01/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/2760 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ'un 7/1435 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:

Cevap (3 sayfa)
CD (1 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

Harimli olduğundan bastırulamayan CD ortamında
eki dosyasındadır.

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN 7/1435 ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ
CEVABI**

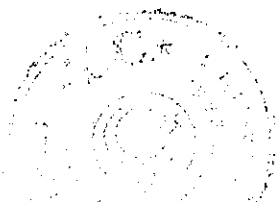
SORU 1: Türkiye'nin kültür ve tabiat varlıklarının korunması konusunda yeterli düzeyde olduğumuz söylenebilir mi?

CEVAP 1: Kültür varlıklarının korunmasında izlenecek politikaların önemli unsurları, bütçe, mevzuat, nitelikli personel ve kamuoyu duyarlılığı ile yerel sahiplenmedir. Bu unsurlar eş zamanlı ve birbiriyle uyumlu ve destekler nitelikte olmaları halinde koruma politikaları etkili olarak uygulanmakta ve kalıcı sonuçlar alınmaktadır. Son yıllarda kültür varlıklarının korunmasında olumlu gelişmelerin sayısının arttığı görülmektedir. Ayrıca koruma politikalarında gözetilmesi gereken en önemli ilkelerden biri de sürdürülebilirliktir. Kültür varlıklarının koruma-kullanma dengesi sağlanarak hem restorasyonu hem de işlevsel olarak değerlendirilmeleri gerekir. Bu yaklaşım çerçevesinde koruma mevzuatımız 2004-2005 yıllarında kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulmuş ve çağdaş koruma ilke ve amaçlarını içerecek şekilde yeniden düzenlenmiştir. Ardından ikincil mevzuat düzenlemeleri yapılmış ve uygulanmasına başlanmıştır.

Konuyla ilgili Bakanlığımca yürütülen çalışmalar kapsamında; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 51 inci maddesi uyarınca, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ile ilgili hizmetlerin bilimsel esaslara göre yürütülmesini sağlamak amacıyla Bakanlığımıza bağlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge kurulları kurulmuştur. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının daha sağlıklı çalışmalarını, daha etkin ve süratli karar almalarını sağlamak amacıyla, ülkemizde bulunan 28 adet kültür ve tabiat varlıklarını koruma bölge kuruluna ek olarak Kocaeli Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, İstanbul ve Ankara Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları kurulmuş ve 2007 yılında faaliyetlerine başlamışlardır. Böylece koruma bölge kurulu sayısı 31'e yükselmiştir.

2863 sayılı Kanununun 10, 11 ve 57 nci maddeleri gereğince çıkarılan "Koruma Uygulama ve Denetim Büroları, Proje Büroları ile Eğitim Birimlerinin Kuruluş, İzin, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" uyarınca Büyükşehir Belediyeleri, Valilikler ve Bakanlıkça izin verilen Belediyeler bünyesinde kültür varlıkları ile ilgili işlemleri ve uygulamaları yürütmek üzere sanat tarihi, mimarlık, şehir planlama, mühendislik ve arkeoloji gibi meslek alanlarından uzmanların görev aldığı koruma, uygulama ve denetim büroları (KUDEB) kurulmaktadır.

Bu kapsamda Adana, Muğla, Zonguldak, Çanakkale, Tekirdağ, Sivas ve Hatay olmak üzere toplam 7 Valilik ile Antalya Büyükşehir, Çanakkale, Gaziantep Büyükşehir, Kütahya, Alanya, Kayseri Büyükşehir, Kocaeli Büyükşehir, Muğla, İstanbul Büyükşehir, Beyoğlu, Ankara Büyükşehir, Trabzon, Eskişehir Büyükşehir, Şanlıurfa, Ayvalık, Konya Büyükşehir ve Eyüp olmak üzere 17 belediye başkanlığı bünyesinde KUDEB kurulmuş olup faaliyetlerine başlamışlardır. 6 Belediye başkanlığı ise henüz staj aşamasında olup, stajları bittiğinde faaliyete başlamaları sağlanacaktır.

SORU 2: Avrupa ülkelerinde genel bütçeden tarih, kültür ve tabiat varlıklarını koruma uygulamaları için ayrılan payın yüzde 1 olduğu ifade edilmektedir. Ülkemizde genel bütçeden tarih, kültür ve tabiat varlıklarımızı koruma uygulamaları için ayrılan payın miktarı nedir?

CEVAP 2: Ülkemizin 223.295.098.209.-YTL olan 2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinden Bakanlığımıza 826.586.000.-YTL ödenek ayrılmıştır. Bakanlığım 2008 mali yılı bütçesinin, Merkezi Yönetim Bütçesindeki payı ise %0,37 dir.

SORU 3: Yoğun tarihsel, kültürel ve doğal potansiyele sahip ülkemizde, genel bütçeden ayrılan pay koruma konusunda yapıcı adımlar atılabilmesi için sizce yeterli midir?

CEVAP 3: Genel Bütçeden ayrılan pay yeterli olmamakla birlikte bu payın artırılması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında, Bakanlığım Yatırım Bütçesinin yanı sıra, planlanan işler ve yapılan başvurular doğrultusunda Bakanlığım Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünden de ödenek talep edilebilmektedir. Yerel yönetimlerden gelen talepler Taşınmaz Kültür Varlıklarına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik kapsamında İl Özel İdarelerinde toplanan emlak vergileri kesintileri kapsamında yönlendirilmektedir.

Ayrıca, gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının onarımına katkı yapılması konusu da Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik kapsamında değerlendirilmektedir.

SORU 4: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasasının gereği olarak, koruma kurulları aracılığıyla son beş yılda kaç adet "Koruma amaçlı imar planı" yaptırılmış ve yürürlüğe girmiştir? Bu planların bölgesi, yeri ve isimleri nedir?

CEVAP 4: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasasının gereği olarak ülkemizde 337 adet Koruma Amaçlı İmar planı yapılmıştır. Söz konusu planların yerlerini ve isimlerini gösterir CD ekte gönderilmiştir.

SORU 5: Koruma amaçlı imar planı olmaksızın yeni yapılaşma dahil her türlü uygulamanın sürmesine göz yumulması iddia edildiği üzere belli çevrelerin rant beklentisinden mi kaynaklanmaktadır?

CEVAP 5: Koruma amaçlı imar planlarının Belediyeler ve Valiliklerce iki sene içerisinde yapılması 2863 sayılı yasanın 17 nci maddesi gereğince zorunludur. Zorunlu sebeplerle bu süre Koruma Bölge Kurullarınca bir sene daha uzatılabilmektedir. Bu sürenin 2008 yılı Temmuz ayında dolacağı ve bu planların süresi içerisinde yapılıp ve Koruma Kurullarına iletilmesi gerektiği ilgili idarelere bildirilmiştir. Planı bulunmayan alanlarda uygulamalar geçiş dönemi koşulları doğrultusunda Koruma Kurulu kararı alınarak yürütülmektedir. Yukarıda belirtilen sürenin sonunda planı bulunmayan bölgelerde geçiş dönemi koşulları iptal edilecek olup, planı bulunmayan alanlarda uygulama yapılması mümkün olmayacaktır.

SORU 6: Özel Mülkiyet alanında kalan tarihsel ve kültürel varlıkların korunması için, taşınmaz sahibine ne tür ekonomik ve teknik destek sağlanmaktadır?

CEVAP 6: 15/07/2005 tarihli ve 25876 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 'Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik' kapsamında Bakanlığım Bütçesinden tescilli yapıların onarımı için karşılıksız yardım yapılmaktadır. Aynı Kanun Maddesine dayanılarak hazırlanan ve 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 'Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik' çerçevesinde Valiliklerce katkı payı aktarılmaktadır.

Ayrıca 'Toplu Konut İdaresince Taşınmaz Kültür Varlıklarının Bakımı, Onarımı ve Restorasyonu İçin Kullanılacak Kredilerin Tahsis, Kullanımı ve Geri Ödemelerine Dair Usul ve Esaslar'a göre Toplu Konut İdaresi Başkanlığı eski eserlerin onarımı için 10 yıl geri ödemeli % 4 senelik faizli kredi kullanılmaktadır. Bakanlığım internet sitesinden ayrıntılı bilgiye ulaşılabilir.

SORU 7: 2008 başı itibari ile, ülke genelinde tescil ve ilan edilmiş kentsel, doğal, tarihi, arkeolojik ve karma sit sayısı nedir?

CEVAP 7:

TÜRKİYE GENELİNDE SİT ALANLARI

Arkeolojik Sit Alanı	7097
Doğal Sit Alanı	1109
Kentsel Sit Alanı	202
Tarihi Sit Alanı	138
Diğer Sit Alanları (Üst üste sit alanları)	379
Kentsel Arkeolojik Sit Alanı	38
TOPLAM	8963

Not: Ekim -2007 tarihi itibariyle güncellenmiştir.

